

धोरण : 8

संस्कृत

पुनरावर्तन - २

Sem : 2

પ્રશ્ન ૧. નીચેના શ્લોક નું ગાન કરો:

શુકવદ્ ભાષણં કુર્યાદ્
બકવદ્ ધ્યાનમાચરેત્।
અજવચ્ચર્વણં કુર્યાદ્
ગજવત્ સ્નાનમાચરેત્ ॥ ૧ ॥

ષડ્દોષાઃ પુરુષેણ ઇહ
હાતવ્યાઃ ભૂતિમિચ્છતા।
નિદ્રા તન્દ્રા ભયં ક્રોધઃ
આલસ્યં દીર્ઘસૂત્રતા ॥ ૨ ॥

प्रियवाक्यप्रदानेन सर्वे तुष्यन्ति जन्तवः।

तस्मात् तदेव वक्तव्यं वचने का दरिद्रता ॥३॥

वेशेन वपुषा वाचा विद्यया विनयेन च।

वकारैः पञ्चभियुक्तो नरो भवति पूजितः॥ ४॥

सत्येन धार्यते पृथ्वी सत्येन तपते रविः।

सत्येन वायवो वान्ति सर्व सत्ये प्रतिष्ठितम्॥५॥

ટિપ્પણી

ચર્વણામ્	-	ચાવવું તે
હાતવ્યાઃ	-	છોડી દેવા જોઈએ
ભૂતિમિચ્છતા	-	ઐશ્વર્યની ઇચ્છા રાખનારે
દીર્ઘસૂત્રતા	-	ધીમે ધીમે કાર્ય કરવું
વેશેન	-	વેશભૂષાથી

વપૂષા

-

શરીરથી

વાચા

-

વાણીથી

પત્રચમ્ભિ

-

પાંચ (થી)

ધાર્યતે

-

ધારણ કરે છે.

પ્રશ્ન 2. સંધિ છૂટી પાડીને લખો:

પુનશ્ચંદનમ્

- પુનઃ + ચન્દનમ્

સ્વયમેય

- સ્વયમ્ + એવ

સહાયતાર્થમ્

- સહાયતા + અર્થમ્

કતિચિત્નાનંતરમ્

- કતિચિત્ન + અનંતરમ્

પ્રશ્ન ૩. આપેલાં વક્યોનો સંસ્કૃતમાં અનુવાદ કરો:

(1) સૌરાષ્ટ્ર પ્રદેશમાં અમરેલી નગર છે.

➤ સૌરાષ્ટ્રપ્રદેશે અમરેલી નામ નગરમ્ અસ્તિ।

(2) પોતે વસ્ત્રોનો ઉપયોગ કરતા નથી.

➤ તે સ્વયં વસ્ત્રાણામ્ ઉપયોગ ન કુર્વન્તિ ।

(3) મારું ગામ મોટું છે.

➤ મમ ગ્રામઃ વિશાલઃ અસ્તિ।

(4) અહીં પુસ્તકાલય છે.

➤ અત્ર પુસ્તકાલયઃ અસ્તિ।

પ્રશ્ન 4. ઉદાહરણ અનુસાર વક્યોમાં ફેરફાર કરીને ફરીથી લખો:

સજ્જનઃ શાલામ્ અરક્ષત્।

સજ્જનઃ શાલા રક્ષતિ ।

(1) માત્રાવાલઃ સિંહમ્ અપશ્યત્।

➤ માત્રાવાલા સિંહં પશ્યતિ ।

➤ (2) ચાણક્યઃ પ્રકોષ્ઠમ્ અવિશત્।

➤ ચાણક્યઃ પ્રકોષ્ઠં પ્રવિશતિ ।

(3) क्रीडकः कन्दुकम् अक्षिपत्।

➤ क्रीडकः कन्दुकं क्षिपति ।

(4) वृक्षात् पर्णम् अपतत्।

➤ वृक्षात् पर्णम् अपतत्।

(5) सिंहः श्मशानम् अगच्छत्।

➤ सिंहः श्मशानं गच्छति।

પ્રશ્ન 5. કૌંસમાં આપેલા શબ્દોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો :

(1) સિંહઃ સ્વભાર્યયા સહ નદીમ્ અગચ્છત્। (સહ, તત્ર, ચ)

(2) મનોજઃ પઠતિ। સમીરઃ અપિ પઠતિ। (સહ, અપિ, યત્ર)

(3) યત્ર પુસ્તકમ્ અસ્તિ તત્ર લેખની અપિ અસ્તિ।

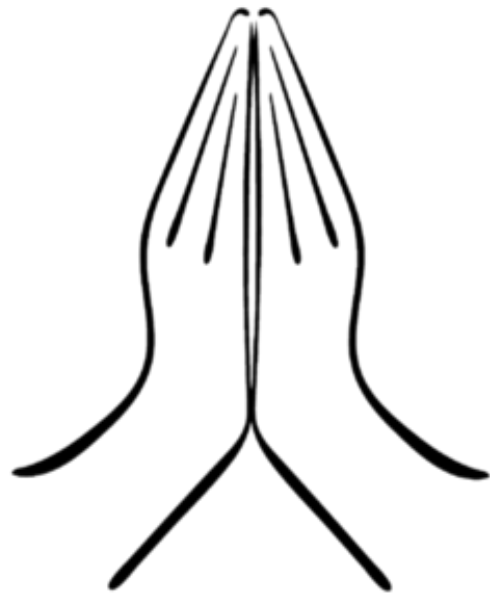
(સહ, અપિ, તત્ર)

(4) રક્ષકઃ ગૃહં ક્ષેત્રં ચ રક્ષતિ। (તત્ર, ચ, અપિ)

પ્રશ્ન 6. નીચેની ખલી જાયા પૂરો:

- (1) સા સ્નાનં કૃત્વા પૂજામ્ અકરોત્ । (કર્તુમ્ / કૃત્વા)
- (2) ધરમઃ પુસ્તકાલયાત્ પુસ્તકં નીત્વા પઠનં કરોતિ।
(નીત્વા / નેતુમ્)
- (3) અહં વર્ગખણ્ડાત્ બહિઃ ગન્તુમ ઇચ્છામિ (ગત્વા / ગન્તુમ)
- (4) લોકસમ્પત્તિઃ સદા રક્ષણીયા । (રક્ષણીયા / રક્ષિત્વા)
- (5) ગજેન્દ્રઃ મોદકં ખાદિત્વા શયનં કરોતિ ।
(ખાદિતુમ્ / ખાદિત્વા)

Thanks

For watching